

Tütün inhisarı kanununun 42 inci maddesine bir fıkra tezyili hakkında 1/37 numaralı kanun lâiyhası ve İktisat Encümeni mazbatası

T. C.
Başvekâlet
Muamelât Müdürlüğü
Şube
Sayı 6/458

17-II-1931

B. M. M. Yüksek Reisliğine

Maliye Vekâletince hazırlanan ve İcra vekilileri Heyetinin 11-II-931 tarili içtimarında Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâiyhası esbabı mucibesile Birlikte takdim olunmuştur. Muktazasının ifasına müsaade buyrulmasını rica ederim efendim.

Başvekil
İsmet

Esbabı mucibe

Gaziantep ve Maraşta yetişen, sırf Mısırdaki sarf ve istihlâk edildiği cihetle tamamen ihracat tacirleri tarafından mübayaa ve sevk olunan Hasankeyf tütünlerinin ekilmesi, toplanması memleketimizde yetişen diğer tütünler gibi değildir.

Tohum doğrudan doğruya serpilmekte ve sonradan bunların zaif kısmı ot ayıklanır gibi ayıklanarak atılmaktadır. Ondan sonra büyüyen fidanlardan ufak kalan aksamı ikinci defa ayrılarak tarlanın boş kalan yerlerine ve yahut diğer tarlalara ekilmekte bulunmasına, ilk ekilen ve (Ebeç) denilen mahsul ağustosta, kuvvetli surette ve sonradan ayıklanarak tekrar ekilen ve (Şitil) denilen mahsul eylül, teşrinievvel aylarında ve ilk mahsule kıyasen zaif olarak idrak eylemektedir. Bunlar neşvünümalarına göre peyderpey ve kökleriyle beraber sökülüp yaş halinde kurutmak mahalline getirilerek müteaddit defalar serilmek ve baskıya konulmak suretile renk verilmektedir. Bu ameliyeyi müteakip bilvezin tüccara devredilmekte, mübayaa eden tüccar da yaprakları saplarından ayrılarak denk haline ifrağ ile sevk eylemektedir.

Gerek mefsuh reji şirketi tarafından, gerek son zamana kadar cereyan etmiş olan tatbikata nazaran bu tütünlerden ilk defa idrak eden (ebeç) kısmı için yüzde otuz beş ve geç idrak eden (şitil) kısmı için yüzde kırk beş nisbetinde çöp ve işletme firesi kabulü lâzım gelmektedir. Vasatî olarak 224 312 kilo miktarında senevî ihracatta bulunulan bu tütünler için hususî fire nisbeti tatbiki zeriyyat ve ihracatı tazyik etmemek noktasından zarurî bulunmaktadır.

İktisat Encümeni mazbatası

T. B. M. M.
İktisat Encümeni
Karar № 4
Esas № 1/37

2 - VI - 1931

Yüksek Reislığe

1701 numaralı Tütün İnhisarı kanununun «42» inci maddesine bir madde tezyili hakkında

Başvekâletten gelip encümenimize havale edilen kanun lâyihası Tütün İnhisarı Müdürü Umumi Beyin huzurile tetkik ve müzakere olundu.

Lâyiha Gaziantep ve Maraşta yetişen Hasan keyif tütünleriün ilk tahminle son safhası olan kurultma arasında husule gelen fire farklarının miktarını tayine ait olup lâyihamın esbabı mucibesinde de zikredildiği veçhile memleketimizde tütün inhisarının ilk teşekkülü zamandan beri bu tütünlerden yüzde 35 ile 45 arasında bir firenin düşüldüğü anlaşılmaktadır. Encümenimiz bu teamülü ve lüzumu nazarı dikkate alarak mezkûr tütünler için düşülmesi teklif edilen âzami haddi yani yüzde 45 fire tenzilini esas olarak muvafık görmüş ve maddeyi bu şekilde tadil ile kabul etmiştir. Lâyihamın metninde kanunun hangi tarihten itibaren mevkii meriyete geçmesini tayin edecek olan maddenin yazılmadığı görülmüş ve encümence mezkûr madde de neşri tarihinden muteber olmak üzere tedvin ve ilâve edilmiştir. Takdim olunur.

İk. En. Rs.	B. M. M.	Kâ.	Âza	Âza	Âza	Âza
İzmir	Ş. Karahisar	A. Karahisar	İstanbul	İzmir	Edirne	Maraş
<i>M. Rahmi</i>	<i>İsmail</i>	<i>İzzet</i>	<i>A. Hamdi</i>	<i>M. Sadettin</i>	<i>Faik</i>	<i>Nuri</i>
Âza	Âza	Âza				
Aydın	Konya	Zonguldak				
<i>Fuat</i>	<i>A. Hamdi</i>	<i>Ragıp</i>				

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

1701 numaralı tütün inhisarı kanununun 42 inci maddesine müzeyyel kanun lâyihası

MADDE 1 — 1701 numaralı kanunun 42 inci maddesine aşağıdaki fıkra tezyil edilmiştir.

(Gaziantep ve Maraşta yetişen Hasan keyif tütünlerinden ilk defa idrak eden (Ebeç) kısmı için azamî yüzde (35) ve geç idrak eden (Şitil) kısmı için, yüzde (45) çöp firesi tenzil edilir.

MADDE 2 — Bu kanunun hükümlerini icraya Adliye, Millî Müdafaa, Dahiliye' Maliye ve İktisat Vekilleri memurdur.

11-II-1931

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.
<i>İsmet</i>	<i>Yusuf Kemal</i>	<i>Zekâi</i>
Da. V.	Ha. V.	Ma. V.
<i>Ş. Kaya</i>	<i>D. T. Rüştü</i>	<i>M. Abdülhalik</i>
Mf. V.	Na. V.	İk. V.
<i>Esat</i>	<i>Hilmi</i>	<i>Mustafa Şeref</i>
S. İ. M. V.		
<i>Dr. Refik</i>		

İKTİSAT ENCÜMENİNİN TADİLİ

MADDE 1 — 1701 numaralı kanunun 42 inci maddesine aşağıdaki fıkra tezyil edilmiştir.

Gaziantep ve Maraşta yetişen Hasan keyif tütünlerinden azamî yüzde 45 çöp firesi tenzil edilir.

MADDE 2 — Bu kanunun hükümlerini icraya Adliye, Millî Müdafaa, Dahiliye, Maliye ve İktisat Vekilleri memurdur,

İlâve MADDE 3 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.